

T.B.M.M. - YENİ YOL

Grup Başkanlığı

Tarih: 26.06.25

Sayı: 39

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uyuşturucu ile Mücadele Kanunu Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederiz. 24.06.2025

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

Mesut DOĞAN
Ankara Milletvekili

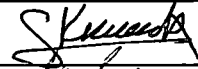
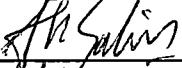
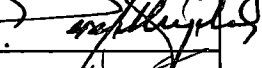
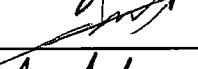
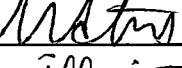
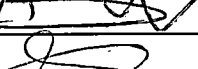
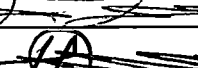
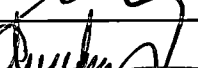
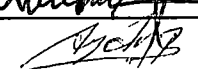
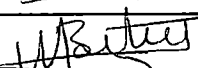
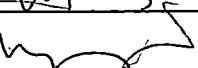
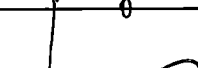
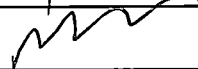

Selçuk ÖZDAĞ
Muğla Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet , Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih: 26-6-2025	Esas No: 2/3176

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
24 Haziran 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
24 Haziran 2025
No : 1651927

SN	MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
1	SADULLAH KISACIK	ADANA	
2	İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
3	MESUT DOĞAN	ANKARA	
4	SADULLAH ERGİN	ANKARA	
5	ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
6	CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
7	MEHMET ATMACA	BURSA	
8	SEMA SİLKİN ÜN	DENİZLİ	
9	ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
10	NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
11	BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
12	DOĞAN DEMİR	İSTANBUL	
13	ELİF ESEN	İSTANBUL	
14	HASAN KARAL	İSTANBUL	
15	MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
16	MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
17	BİROL AYDIN	İSTANBUL	
18	MUSTAFA BİLİCİ	İZMİR	
19	İRFAN KARATUTLU	KAHRAMANMARAŞ	
21	MEHMET EMİN EKMEN	MERSİN	
22	SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
23	MEHMET KARAMAN	SAMSUN	
24	CEM AVŞAR	TEKİRDAĞ	

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de son yıllarda özellikle çocuk ve gençler arasında hızla artan uyuşturucu madde kullanımı, artık bireysel bir sorun olmanın çok ötesinde olup kamu sağlığını, toplumsal düzeni ve geleceğimizi tehdit eden çok boyutlu bir krize dönüşmüştür. Uyuşturucu madde kullanımının ilkokul çağındaki çocuklara kadar inmesi, uyuşturucuya erişimin kolaylaşması ve madde kullanımının sokaktan okula kadar yayılması; bu meselenin geleneksel kolluk, önlem ve cezalandırma anlayışıyla yönetilemeyeceğini, aksine çok aktörlü ve yönlü bir mevzuat reformuna ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır.

Uluslararası Organize Suç İnisiyatifi’nin 2023 Küresel Organize Suç Endeksi’ne göre, Türkiye 193 ülke arasında 14. sırada, 51 Asya ülkesi arasında 6. sırada, Avrupa kıtasında ise 1. sırada yer almaktadır. Özellikle eroinde kaynak, hedef ve transit ülke; sentetik maddelerde ise yaygın kullanım ve kolay erişimle öne çıkan bir ülke konumuna gelmiştir.

UNODC Dünya Uyuşturucu Raporu 2024 raporuna göre, dünyada son 10 yılda uyuşturucu kullanımı %20 artmış, tahmin edilen kullanıcı sayısı ise yaklaşık 292 milyon kişiye ulaşmıştır. Başta metamfetamin, captagon ve eroin olmak üzere birçok sentetik ve bitki bazlı doğal uyuşturucu maddenin Balkanlar’a ve Avrupa kıtasına aktarılmasında geçiş güzergahı olan Türkiye öte yandan Latin Amerika’dan gemiler yoluyla gelen kokainlerin Avrupa kıtasına ve Batı Afrika’ya yayılmasında koridor rolü oynamaktadır. Yine rapora göre, Türkiye’de ele geçirilen uyuşturucu miktarları günden güne artmaktadır.

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Başkanlığı’nın verilerine göre, 2024 yılında Türkiye’de ele geçirilen metamfetamin miktarı bir önceki yıla göre %35 artarak 22 tonu aşmıştır. Son beş yılda uyuşturucu bağlantılı suçlardan gözaltına alınanların %42’si 30 yaş altındadır. Her geçen yıl, madde kullanımına başlama yaşı daha da düşmekte; bu durum toplumun da geleceğini tehdit etmektedir.

Uzman değerlendirmelerine göre, uyuşturucu kullanan bireylerin yaklaşık %82’si 20–35 yaş aralığında; madde nedeniyle hayatını kaybedenlerin %90’ı ise 35 yaşın altındadır. Başlama yaşı çoğunlukla 15–24 aralığında yoğunlaşmakta; ancak bazı vakalarda 9 yaşa kadar düştüğü bildirilmektedir. Diğer yandan tiner, çakmak gazı, solvent bazlı yapıştırıcılar gibi uçucu maddelerin ticari veya evsel kullanım amacı dışında, soluyarak sarhoş edici veya psikoaktif etki elde etmek amacıyla kullanımı ve buna bağlı gelişen bağımlılık bozuklukları ise binlerce gencimizi etkilemektedir. Ayrıca, tedaviye yönelik talepler son 10 yılda artmış olmasına rağmen, kamu kurumlarının tedavi altyapı ve kapasitesinin bu ihtiyaca yetersiz kalması, bu krizi daha da derinleştirmektedir.

Adalet Bakanlığı 2023 ve 2024 yılları Adalet İstatistikleri’ne göre, 2023’te TCK’nın 188. maddesi (Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu) kapsamında 174.926 kişi hakkında soruşturma açılmış, 29.878 kişi mahkûm edilmişken, 2024’te bu sayı 188. madde için 124.001 soruşturma açılmışken, 34.447 kişi mahkûmiyet edilmiştir.

Aynı istatistiklere göre, TCK’nın 191. maddesi (Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanma suçu) kapsamında ise 2023’te 594.106 kişi soruşturulmuş, 66.481 kişi mahkûm olmuşken, 2024’te aynı madde kapsamında 301.056 kişi hakkında soruşturma başlatılmış, 82.094 kişi mahkûm edilmiştir.

Yine uzmanların belirttiğine göre, Türkiye’de madde kullanımına bağlı 800 bin denetimli serbestlik dosyası mevcuttur.

Bu veriler, özellikle TCK’nın 191. maddesi bağlamında çok yüksek soruşturma ve mahkûmiyet sayılarına işaret etmekte ve kullanıcılara yönelik cezai yaklaşımın yoğunlaştığını göstermektedir. Bununla birlikte, uyuşturucu kullanan bireylerin büyük kısmının tedaviye

yönlendirilmesi yerine hapis cezasına çarptırıldığı anlaşılmakta; bu da mevcut ceza hukukunun, rehabilitasyon ve yeniden topluma kazandırma işlevinden uzaklaştığını ortaya koymaktadır.

Giderek artan mahkûmiyet oranları, özellikle genç nüfusa yönelik caydırıcılığın ötesine geçen bir cezalandırma pratiğine dönüşmektedir. Bu nedenle mevcut yasal çerçevenin, bağımlılıkla mücadelede koruyucu önleyici, onarıcı, topluma entegre edici ve temiz kalma sürecini destekleyici mekanizmaları önceleyen bir yaklaşımla yeniden düzenlenmesi zaruri hale gelmiştir.

Bu tablo, uyuşturucu ile mücadelede İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kurumların politikalarının yetersizliğini, mevcut yasal düzenlemelerin parçalı ve etkisiz yapısını açıkça ortaya koymaktadır. 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Kanunu, 2398 sayılı Uyuşturucu Maddeler ile İlgili Kanun, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 5275 sayılı İnfaz Kanunu'ndaki ilgili hükümler, parçalı bir yapı arz etmekte ve bütüncül bir mücadele sistemi sunmamaktadır. Mevcut yapı; koruyucu önleyici, onarıcı, tedavi edici ve topluma yeniden kazandırıcı mekanizmalar açısından oldukça sınırlı, eşgüdümlessiz ve eksik kalmaktadır.

Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC) ile Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) yayımladığı "Uyuşturucu Kullanımının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Standartlar" raporunda da yalnızca cezalandırıcı değil, aynı zamanda koruyucu önleyici, sosyal ve eğitici müdahalelerin önemine dikkat çekilmektedir. Raporda; aile içi sorunlar, yoksulluk, dışlanma ve şiddet gibi sosyal risk faktörlerinin azaltılması; okul temelli koruyucu programların geliştirilmesi, aile destek sistemlerinin geliştirilmesi, toplum liderlerinin ve sivil toplumun sürece aktif biçimde dahil edilmesi ve medyanın damgalayıcı olmayan bir dille farkındalık kampanyaları yürütmesi, etkin mücadele stratejilerinin temel bileşenleri olarak ifade edilmektedir.

Uyuşturucu ile Mücadele Kanun Teklifimiz, ulusal ve uluslararası veriler ile uluslararası standartlar doğrultusunda, uyuşturucu maddelerin tanımını yeniden yapmakta, bunları bağımlılık, potansiyeli, tıbbi kullanım durumu ve güvenlik profiline göre beş kategoriye ayırmaktadır. Kullanıcıya ilişkin cezalar, bireyin ıslahı ve topluma kazandırılması esasına göre güncel ve ihtiyaca yönelik olarak yeniden düzenlenmekte; rehabilitasyon ve sosyal destek mekanizmaları artırılmaktadır. Çocuklar ve gençlerin korunmasına özel bir önem verilmekte; okul çevresi, hastane gibi hassas alanlarda işlenen suçlara daha ağır yaptırımlar getirilmektedir. Ayrıca ceza infaz kurumlarında tedavi ve rehabilitasyon birimlerinin yapılandırılması, gönüllü tedavi sistemlerinin yaygınlaştırılması ve mesleki eğitim programlarının infaz sürecine entegre edilmesi gibi uygulamalara yer verilmektedir.

Teklif, madde bağımlılığı ile mücadelede yerel yönetimlerin, eğitim kurumlarının ve medya organlarının sorumluluğunu artırmakta; belediyelerde uyuşturucu ile mücadele komisyonları kurulmasını, eğitim sistemine zorunlu ders olarak entegrasyonu, nitelikli dopamin kaynakları spor, sanat, kültürel ve sosyal aktivitelerin devlet imkanlarıyla desteklenmesi ve bağımlılığı özendiren yayınlara yönelik yaptırımların güçlendirilmesini içermektedir. AMATEM ve ÇEMATEM merkezlerinin artırılması ve bu merkezlerdeki tedavi sürelerinin en az bir yıl olarak düzenlenmesiyle kurumsal kapasitenin de güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Kanun Teklifimiz ile amaçlanan, yalnızca uyuşturucu kullanımını cezalandırmak değil; bu suça neden olan koşulları tespit ederek, suça yönelik koruyucu önleyici, tedavi edici ve topluma kazandırıcı boyutlarını içeren bütüncül bir mücadele sistemi oluşturmaktır. Teklif, ceza, sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve yerel yönetim politikalarını birbirine entegre eden, toplumun tüm kesimlerinin eşgüdümlü biçimde katkı sunacağı, kamu yararını ve bireyin onurunu merkeze alan yapısal bir dönüşüm hedeflemektedir. Türkiye'nin geleceğini tehdit eden bu çok

yönlü soruna, bütüncül ve kalıcı çözümler üretecek bir yasal altyapı tesis edilmesi yönünde atılmış kapsamlı bir adımdır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kanunun amacının; madde bağımlılığını önlemeyi, çocuk ve gençlerin sağlıklı gelişimini sağlayarak madde kullanımına başlamayı önlemeyi, yasa dışı uyuşturucu trafiğini engellemeyi ve bireyin onurunu ve insan onuruna yaraşır yaşam şartlarını koruyacak bir mücadele sistemiğini yasal bir zemine oturtmaktır.

Madde 2- Madde ile kanunun kapsamı, uyuşturucu maddelerin tanımının yeniden yapılması ve risk gruplarına göre sınıflandırılması, uyuşturucu kullananlara yönelik cezai yaptırımların bireyin ıslahı ve topluma kazandırılması amacına uygun biçimde yeniden düzenlenmesi, rehabilitasyon, sosyal destek ve denetimli serbestlik mekanizmalarının insan hakları temelli olacak şekilde güçlendirilmesi, uyuşturucu ile mücadeleye dair kurumsal ve toplumsal kapasitenin artırılması, özellikle çocuk ve gençlerin korunmasına yönelik koruyucu önleyici tedbirlerin artırılması, uyuşturucu suçlarının okul çevresi, hastane gibi hassas alanlarda işlendiği durumlarda daha ağır cezaların uygulanması, uyuşturucuyla mücadelede toplumsal farkındalığın artırılması olarak belirlenmektedir.

Madde 3- Madde ile uyuşturucu maddelere ilişkin tanımlar açıklanmaktadır. Bu bağlamda uyuşturucu maddeler ile mücadelede de uyuşturucu maddelerin tanımının, risk düzeylerinin ve kapsamının ne olduğu mevzuatımızda daha net ve belirgin bir biçimde izah edilmektedir. Bu hususta ilgili madde "Tanımlar" başlığı ile uyuşturucu maddelerin tanımı ve kapsamı yapılmaktadır. Ayrıca 9 ila 12'nci fıkralar arasında düzenlenen hükümlerde, Sağlık Bakanlığı'nın sapma riski taşıyan ya da yasa dışı üretime yönlendirilen maddeleri istisna kapsamından çıkarma, yeniden sınıflandırma ve kamu güvenliği açısından yeniden değerlendirme yetkisi açıkça tanımlanmıştır. Böylece; halk sağlığı, ilaç güvenliği ve toplumsal koruma hedeflerinin eş zamanlı gerçekleştirilmesinin yanında yüksek riskli maddelere karşı caydırıcılığın artırılması, düşük doz ve tıbbi kullanım kapsamındaki maddelerle ilgili orantılı ve amaca uygun denetim sağlanması hedeflenmektedir.

Madde 4- Madde ile 19/11/2014 tarihli ve 6569 sayılı Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nde değişiklik yapılarak Türkiye Uyuşturucu Kullanımının Önlenmesi Kurumu kurulmaktadır. Kurum; önleme, farkındalık, araştırma, izleme ve politika geliştirme gibi alanlarda merkezi bir koordinasyon organı olarak çalışacak; eşgüdüm mekanizmalarını güçlendirecek ve ulusal düzeyde etkin strateji ve eylem planlarının geliştirilmesini sağlayacaktır. Kurumun yapısı ve işleyişine dair detaylar, Türkiye Uyuşturucu Kullanımının Önlenmesi Kurumu Kanunu ile düzenlenecektir.

Madde 5- Madde ile, başta Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı olmak üzere, eğitimin, sosyal hizmetlerin, gençliğin, yargının ve yerel yönetimlerin dahil olduğu geniş bir yelpazede kurumsal işbirliği mekanizması oluşturulması amaçlanmaktadır. Bu düzenleme ile Kurum'un, çok yönlü müdahale programlarını geliştirmesi ve uygulaması için gerekli olan bilgi, kaynak ve politika paylaşımının önü açılmaktadır. Aynı zamanda bu işbirliği modeli, kurumlar arası mükerrerlikleri azaltacak, etkili kaynak yönetimi sağlayacak ve ulusal mücadele stratejisinin tutarlılığını artıracaktır.

Madde 6- Madde ile, Kurumun bağımsız ve etkin biçimde faaliyet göstermesini teminen, finansman yapısı da yasal güvence altına alınmaktadır. Bu doğrultuda, kurumun gelir kaynakları arasında genel bütçeden sağlanacak ödenekler, ilgili kamu kurumlarının uyuşturucu ile mücadele kapsamında ayıracağı paylar, bağış, yardım ve sponsorluk gelirleri, Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlardan sağlanabilecek proje destekleri ve hibeler ile uyuşturucu ile mücadeleye yönelik olarak mahkemelerce hükmedilen idari para cezalarının belli bir oranı yer almaktadır. Bu çok kaynaklı finansal yapı sayesinde kurumun bağımsızlığı ve özerkliği teminat altına alınarak, Kurumun uygulamayı yönlendiren ve sahada etkili bir şekilde faaliyet

gösterebilen güçlü bir aktör haline gelmesi amaçlanmaktadır. Böylece maddeyle, ülke genelinde etkili ve bütüncül bir bağımlılıkla mücadele sisteminin kurulması için gerekli kurumsal kapasite ve mali altyapı oluşturulmuş olacaktır.

Madde 7- Madde ile, Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen uyuşturucu madde suçlarının kapsamı genişletilmekte, bu suçların niteliğine ve işlenme biçimine bağlı olarak cezaların artırılması suretiyle uyuşturucu ile mücadelede caydırıcılık mekanizması güçlendirilmektedir. Uyuşturucu madde suçları yalnızca bağımlılık riski oluşturmakla kalmamakta, aynı zamanda organize suç yapıları, şiddet, cinsel istismar, gasp, yağma, tehdit, hırsızlık ve rüşvet gibi pek çok suç türüyle doğrudan bağlantılı şekilde işlenmektedir. Bu nedenle, maddenin birinci ve ikinci fıkralarıyla, doğrudan uyuşturucuya ilişkin suçlar ile birlikte, uyuşturucu etkisi altında işlenen ve kamusal güvenliğe doğrudan zarar veren suçlar da bu Kanun kapsamına alınmaktadır.

Üçüncü ve dördüncü fıkralarda ise, suçların organize biçimde veya toplu halde işlenmesi, yasa dışı yapıların planlı hareket etmesi gibi ağırlaştırıcı unsurlar dikkate alınmakta ve cezaların dörtte üç oranında artırılması hükme bağlanmaktadır. Böylece, suç örgütlerinin uyuşturucu üzerinden kurdukları yaygın suç ekonomisine karşı daha etkili bir ceza hukuku müdahalesi amaçlanmaktadır.

Beşinci fıkra, çocukların ve gençlerin korunmasını esas alan bir hassasiyetle, eğitim kurumları ve üniversite çevrelerinde işlenen suçların iki katı oranında cezalandırılması öngörülerek, okulların güvenli sosyal çevreler olarak korunması hedeflenmektedir.

Altıncı fıkra, yüksek riskli kategoride yer alan psikoaktif maddelere ilişkin özel bir sınırlama getirilmekte; 5 kiloya kadar olan miktarlarda bile çok ağır cezai yaptırımlar uygulanarak, bu maddelere yönelik özel bir caydırıcılık zemini oluşturulmaktadır. Özellikle ikinci kez mahkumiyet hâlinde ceza üst sınırlarının yükseltilmesiyle, tekrarlanan suç davranışlarının önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Yedinci fıkra, suçun sonucunda ölüm ya da ciddi bedensel zarar meydana gelmesi durumunda, failin alacağı cezanın artırılması öngörülmektedir. Böylece, doğrudan insan hayatını ve vücut bütünlüğünü tehdit eden sonuçlar doğuran suçların kamu vicdanında da karşılık bulacak şekilde daha ağır yaptırımlara tabi tutulması sağlanmaktadır.

Madde 8- Madde ile, uyuşturucu madde suçlarına ilişkin cezalarda uygulanan iyi hal indirimi, ilk kez suç işleme ve takdiri indirim sebepleri gibi cezayı azaltıcı mekanizmaların uygulanmayacağı düzenlenmektedir. Uyuşturucu suçlarının yaygınlaşması, özellikle çocuk ve gençler üzerindeki yıkıcı etkisi ve bu suçların çoğunlukla tekrara açık bir dinamiğe sahip olması, yargılama süreçlerinde uygulanan orantısız indirimlerin caydırıcılığı zayıflattığını ortaya koymuştur. Bu nedenle, teklif edilen düzenleme ile, söz konusu suçlara yönelik ceza rejiminin istisnasız ve etkili şekilde işletilmesi, yargının takdir yetkisiyle ceza sistematığının aşındırılmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Böylece, hem toplumsal adalet duygusu güçlendirilecek hem de suça karşı kamu politikalarının caydırıcılığı artırılmış olacaktır.

Madde 9- Madde ile, Türk Ceza Kanunu'nun 191. maddesinde tanımlanan "kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alma, kabul etme, bulundurma veya kullanma" suçlarında, kamu davasının açılmasının ertelenmesi ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması (HAGB) kararlarının verilmesinin engellenmesi amaçlanmaktadır. Mevcut uygulamada, yargılamayı erteleyen bu tür kararlar, bağımlılık sürecindeki kişilerin etkin bir müdahaleye tabi tutulmasını geciktirmekte, aynı zamanda suçun cezasızlık algısıyla karşılanmasına yol açmaktadır. Oysa bu tür fiillerin büyük çoğunluğu, zamanla ağır bağımlılığa ve ticarete uzanan bir sürecin ilk basamaklarını oluşturmaktadır. Bu nedenle, ceza sisteminin erken müdahaleci ve onarıcı bir mantıkla işlemesi sağlanmak istenmektedir. Bu hükümle, bağımlılığın ilk aşamasında etkili tedbir alınmasının ve bireyin kontrolsüz şekilde suç sarmalına sürüklenmesinin önlenmesi hedeflenmektedir.

Madde 10- Madde ile, sadece “kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alma, kabul etme, bulundurma veya kullanma” suçunu işlemiş ve daha önce uyuşturucu suçları bakımından herhangi bir soruşturma veya kovuşturma geçirmemiş bireylere yönelik olarak, cezalandırma yerine özel bir güvenlik tedbiri rejimi uygulanması öngörülmektedir. Türk Ceza Kanunu’nun 57. maddesi uyarınca akıl hastalarına özgü tedbir rejimine benzer şekilde yapılandırılan bu sistem, özellikle yeni başlayan bağımlılık vakalarında bireyin cezaevine girmeksizin, sağlık temelli ve denetimli bir müdahaleye tabi tutulmasını mümkün kılmaktadır. Bu düzenleme ile rehabilitasyon ve onarıcı usuller esas alınarak kişinin sağlık hakkı ve insan onuru korunmaktadır.

Maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları ise, uygulanacak güvenlik tedbirlerinin mahremiyet ve aile bütünlüğü dikkate alınarak planlanmasını, sevk sürecinin bireyin sosyal çevresinden koparılacak değil, destekleyici nitelikte olmasını ve bu alandaki idari düzenlemelerin Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesini düzenlemektedir.

Madde 11- Madde ile, uyuşturucu ile mücadele sürecinde görev alan kamu görevlileri ve bu süreçte suçların aydınlatılmasına katkı sunan kişilerin can güvenliğini teminat altına almak amacıyla özel koruma tedbirleri öngörülmektedir. Uyuşturucu kaçakçılığı ve ticareti, çok sayıda ülkenin ortak güvenlik tehdidi olarak kabul ettiği organize suç faaliyetlerinden biri haline gelmiş olup, bu suçlar büyük ölçüde silahlı yapılar, uluslararası bağlantılar ve yüksek ekonomik çıkar ilişkileri içermektedir. Bu yapılarla mücadele eden yargı mensupları, kolluk kuvvetleri, istihbarat ve infaz görevlileri ciddi tehditlerle karşı karşıya kalmakta; görevlerinden ayrılmış olsalar dahi geçmişteki faaliyetleri nedeniyle hedef haline gelebilmektedirler.

Bu nedenle, ilgili personelin ve yakınlarının korunmasına yönelik olarak koruyucu önlemlerin de alınması gerekmektedir. Maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan düzenlemeler, bu çerçevede oluşturulmuş olup; estetik cerrahi ile görünüm değiştirme, kimlik bilgileri ve resmi belgelerin düzenlenmesi, sosyal hakların güvenceye alınması, tahsisli konut imkânı gibi özel koruma tedbirlerini kapsamaktadır. Ayrıca bu kişiler için silah kullanma yetkisinin görevden sonra da belirli koşullarda devam etmesi öngörülmektedir.

Madde 12- Madde ile, ceza infaz kurumlarında uyuşturucu madde bağımlılığı olan hükümlülere yönelik, tedavi ve psikososyal boyutu bir arada içeren bir danışmanlık ve destek programı olarak TEMİZ (Tedavi ve Eğitimle Mücadele İçin Zemin) danışmanlık sisteminin hayata geçirilmesi öngörülmektedir. Madde bağımlılığı, bireyin psiko-sosyal bağlarını, aile ilişkilerini, davranış kalıplarını ve sosyal becerilerini de etkileyen çok boyutlu bir bağımlılık türüdür. Bu nedenle tedavi yaklaşımının yalnızca biyomedikal değil; eğitim, psikolojik ve sosyal boyutlarını da içeren bütüncül bir tutumla yürütülmesi gerekmektedir.

Ceza infaz kurumlarında bulunan bağımlı bireylerin, tedavi süreci boyunca kurum içinde psikologlar, sosyal hizmet uzmanları, adli destek ve mağdur hizmetleri uzmanları gibi profesyonellerden düzenli destek almaları; yeniden topluma kazandırılmalarında önemli bir işlev görecektir. Bu kapsamda Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından görevlendirilecek uzman personel aracılığıyla danışmanlık ve takip süreçleri kurumsal bir yapıya kavuşturulacaktır. Bu maddeyle, madde bağımlılığına karşı cezaevlerinde onarıcı ve destekleyici bir müdahale modelinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Madde 13- Madde ile, uyuşturucu madde kullanmak veya bulundurmamak suçundan dolayı hüküm giyen ve ilk defa yargılanan kişilere ilişkin cezaların kısmen ertelenmesine imkân tanınmakta; bu ertelemenin belirli tedavi ve denetim koşullarına bağlanması öngörülmektedir. Amaç, madde kullanımı nedeniyle ilk kez adli sisteme giren bireylerin, ceza infazına maruz kalmadan önce ıslah edici ve destekleyici mekanizmalarla topluma kazandırılmasını sağlamaktır. Erteleme süresi boyunca bireyin denetimli serbestlik memurlarıyla düzenli görüşmeler yapması, uyuşturucu testlerine tabi tutulması ve rehabilitasyon programlarına devam etmesi zorunlu tutulmaktadır. Böylece, cezanın ertelenmesi mekanizması, kamu düzeni

ve bireyin yeniden topluma uyumu bakımından yapılandırılmıştır. Böylece, hem tekrar suç işleme oranının azaltılması hem de bireyin ceza infaz kurumuna girmeden bağımlılıkla mücadelesine destek olunması sağlanacaktır.

Madde 14- Madde ile, uyuşturucu madde kullandığını kabul ederek gönüllü olarak tedavi sürecine dâhil olan bireylere yönelik, cezai kovuşturmanın önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu uygulama, madde bağımlılığını bir halk sağlığı sorunu olarak değerlendiren ve cezalandırmadan ziyade önleyici ve tedavi edici yaklaşımları önceleyen bir politikanın uzantısıdır. Tedavi kurumlarına gönüllü başvuran ve en az bir yıl boyunca tedavi gören kişilere yönelik soruşturma ve kovuşturma yapılamaması, bireyin tedavi sürecine güvenli ve korkusuz biçimde dâhil olmasını sağlayacaktır. Böylece, sağlık kuruluşlarının yükünü azaltacak ve kamu kurumlarının koordinasyonuna olanak tanınacaktır. Ancak bireyin başka bir nedenle sağlık kuruluşuna başvurması ve bu esnada suç işlediğine dair somut delillerin bulunması halinde, sağlık personelinin bildirim yükümlülüğü devam etmektedir. Zira tedavi sürecinin suiistimal edilmesinin önüne geçerken kamu güvenliğinin korunmasının da göz ardı edilmemesi amaçlanmaktadır.

Madde 15- Madde ile, uyuşturucu madde kullanmak veya bulundurmak suçlarından mahkûm olan, özellikle de mükerrer suç işleyen veya üst sınırdan ceza alan hükümlülerin rehabilitasyon süreçlerine mesleki eğitim boyutu eklenerek, bu bireylerin topluma yeniden kazandırılması amaçlanmaktadır. Uyuşturucu suçlarının büyük ölçüde sosyoekonomik yoksunluklarla ilişkili olduğu dikkate alındığında, bireylerin cezalarını tamamladıktan sonra suç döngüsüne geri dönmemesi için onları üretken bireyler haline getirmek elzemdir. Bu bağlamda açık ceza infaz kurumlarında geçirilecek süre boyunca Adalet Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle oluşturulacak Mesleki Eğitim Merkezleri aracılığıyla hükümlülere aktif ve uygulamalı mesleki eğitim imkânı sunulacaktır. Bu düzenleme sayesinde bireyler edindikleri becerilerle mesleki yeterlilik kazanarak topluma katkı sunabilecek bireyler haline geleceklerdir.

Madde 16- Madde ile, 4857 sayılı İş Kanunu'na eklenen düzenleme kapsamında, özellikle yüksek sorumluluk veya risk içeren mesleklerde çalışacak işçi adaylarının işe alım süreçlerinde, uyuşturucu madde kullanıp kullanmadığının tespitine yönelik muayene ve laboratuvar testlerinin yapılabilmesine imkân tanınmaktadır. Bu düzenleme, iş sağlığı ve güvenliği bakımından önleyici bir mekanizma oluşturmayı amaçlamakta; çalışanların hem kendi sağlıklarını hem de çalışma ortamındaki diğer bireylerin güvenliğini korumaya yöneliktir.

Düzenlemede, bireyin açık rızası esası benimsenmiş, kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuata uyulması zorunlu kılınmıştır. Uygulamanın keyfilige yol açmaması için Sağlık Bakanlığı tarafından belirli meslek gruplarının risk düzeylerine göre ayrıştırılması ve uygulama esaslarının yönetmelikle belirlenmesi hüküm altına alınmıştır.

Madde 17- Madde ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen düzenleme uyarınca, bağımlılıkla mücadelede etkinliği bilimsel olarak kanıtlanmış Naltrekson etken maddeli ilaçların, tedaviye erişimi kolaylaştırmak amacıyla Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanan ilaçlar listesine dâhil edilmesi öngörülmektedir. Madde bağımlılığı tedavisinde süreklilik, tedavi başarısı açısından kritik önemde olmasından dolayı, Naltrekson, özellikle nüks riskini azaltmada ve bağımlılığın kontrol altına alınmasında etkin bir tıbbi destek sunmaktadır. Ancak bu ilaca erişim, yüksek maliyet nedeniyle sınırlı kalmakta; bu da tedavi sürecinde kesintilere ve bırakma oranlarının artmasına yol açmaktadır. Yapılan düzenleme ile, tedaviye katılım oranının artırılması, bağımlılıktan kurtulma sürecinin desteklenmesi, yaşam ve sağlık hakkı ile sosyal devlet ilkesinin gerekliliklerinin sağlanması hedeflenmektedir.

Madde 18- Madde ile, 5187 sayılı Basın Kanunu'na eklenen düzenleme kapsamında, yazılı ve basılı mecralarda uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanımını alenen özendiren,

meşrulaştıran veya yaygınlaştıran içeriklerin yayınlanmasına karşı etkili bir yaptırım öngörülmektedir. Özellikle gençler üzerinde etkili olan mecra ve yayınlarda, madde kullanımının normalleştirilmesine yönelik söylem ve görseller, bağımlılık davranışlarının yaygınlaşmasına neden olabilmektedir. Düzenleme, ifade özgürlüğünü sınırlandırmadan, kamusal sağlığı ve çocukların korunmasını önceleyerek, uyuşturucunun toplum nezdinde cazip hale getirilmesine karşı caydırıcı bir mekanizma öngörmektedir.

Madde 19- Madde ile, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'na getirilen ek düzenleme sayesinde, sağlıklı yaşam alışkanlıkları ile bağımlılıkla mücadeleyi konu alan derslerin ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde zorunlu ders haline getirilmesi öngörülmektedir. Eğitim sisteminin önleyici halk sağlığı yaklaşımıyla yeniden yapılandırılması, madde bağımlılığına karşı en etkili önlemlerden biridir. Bu kapsamda çocuklara erken yaşta bilinç kazandırılması esas alınmaktadır. Ayrıca beden eğitimi ile sanat/el işi derslerinin her eğitim kademesinde zorunlu ve aktif olarak müfredata alınması, gençlerin zihinsel ve duygusal gelişimlerinin desteklenmesini; sağlıklı yaşamı bir alışkanlık haline getirmelerini amaçlamaktadır.

Madde 20- Madde ile, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na eklenen bent uyarınca, büyükşehir belediyelerine uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla mücadele konusunda görev ve yetki verilmekte; bu alanda komisyonlar kurma imkânı tanınmaktadır. Yerel yönetimlerin topluma en yakın ve hızlı müdahale edebilen yapılar olduğu dikkate alındığında, bağımlılıkla mücadelede yerel yönetimlerin aktif rol üstlenmeleri elzemdir. Bu sayede, mücadele yerel düzeyde güçlendirilerek kamusal kapasite artırılmış olacaktır.

Madde 21- Madde ile, 5393 sayılı Belediye Kanunu'na eklenen düzenleme doğrultusunda, belediyelere uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla mücadele konusunda aktif sorumluluk yüklenmektedir. Böylece belediyelerin sosyal hizmet, koruyucu önleyici sağlık faaliyetleri ve farkındalık çalışmaları kapsamında uyuşturucu ile mücadelede asli ve kalıcı birer aktör olmaları sağlanmaktadır. Bu tedbir, yerelden genele uzanan etkili bir mücadele zincirinin kurulmasına katkı sunacaktır.

Madde 22- Madde ile, Sağlık Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet yürüten AMATEM ve ÇEMATEM merkezlerinin ülke genelinde yaygınlaştırılması, tedavi ve rehabilitasyon süreçlerinin süresi ve yapısı ile birlikte yeniden tanımlanmaktadır. Mevcut durumda bu merkezlerin sayıca yetersiz olması ve kısa süreli tedavi uygulamaları, bağımlılık ile mücadelede kalıcı iyileşme sağlamayı zorlaştırmaktadır.

Düzenleme ile, bu merkezlerin kurulmasında bölgesel nüfus oranlarının dikkate alınması ve nüfus artışına paralel olarak yeni merkezlerin açılmasının zorunlu hale getirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca bir yıldan az olmamak üzere ideal olarak üç yıla kadar sürecek rehabilitasyon planlaması, uzun soluklu tedavi süreçleri açısından bilimsel ve etkili bir modeldir.

Madde 23- Yürürlük maddesidir.

Madde 24- Yürütme maddesidir.

UYUŞTURUCU İLE MÜCADELE KANUNU TEKLİFİ

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, uyuşturucu madde bağımlılığını önlemek, çocuk ve gençlerin sağlıklı gelişimini sağlayarak madde kullanımına başlamayı önlemek, yasa dışı uyuşturucu trafiğini engellemek ve bireyin onurunu koruyacak bir mücadele sistematüğını yasal bir zemine oturtmaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanunun kapsamı, uyuşturucu maddelerin tanımının yeniden yapılması ve risk gruplarına göre sınıflandırılması, uyuşturucu kullananlara yönelik cezai yaptırımların bireyin ıslahı ve topluma kazandırılması amacına uygun biçimde yeniden düzenlenmesi, rehabilitasyon, sosyal destek ve denetimli serbestlik mekanizmalarının insan hakları temelli şekilde güçlendirilmesi, uyuşturucu ile mücadeleye dair kurumsal ve toplumsal kapasitenin artırılması, özellikle çocuk ve gençlerin korunmasına yönelik önleyici tedbirlerin artırılması, uyuşturucu suçlarının okul çevresi, hastane gibi hassas alanlarda işlendiğı durumlarda daha ağır cezaların uygulanması, uyuşturucuyla mücadelede toplumsal farkındalığın artırılmasıdır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Resmi makamlarca tespiti şartıyla çeşitli bitkilerden veya sentetik olarak üretilen kişilerin akli dengesini geçici veya kalıcı olarak ortadan kaldıran, davranış bozukluğuna sebebiyet veren ve bağımlılık yapan her türlü madde uyuşturucu madde sayılır.

(2) Bu Kanun kapsamında, bağımlılık yapıcı kimyasal bileşenler içeren bazı ilaç, karışım ve hammaddeler; bağımlılık potansiyeli, tıbbi kullanım değeri ve güvenlik profilleri esas alınarak beş kategori halinde sınıflandırılmıştır.

(3) Bu Kanun'da belirtilen uyuşturucu madde niteliğindeki her türlü maddeyi kullananlar, tedarik veya imal edenler, ticaretini yapanlar ve bu maddeleri özendirecek veya sıradan olduğunu ima edecek her türlü davranışta bulunanlar uyuşturucu madde suçlusu sayılır.

(4) Birinci Kategoride yer alan maddeler, tıbbi kullanımı bulunmayan, yüksek bağımlılık potansiyeli taşıyan ve kamu sağlığı açısından ciddi tehdit oluşturan maddelerdir. Aşağıdaki maddeler birinci kategoriye dahildir:

- a) Eroin,
- b) LSD,
- c) Marihuana (esrar),
- d) Psilosibin,
- e) Meskalin, Peyote,
- f) MDMA (Ekstazi),
- g) DMT (dimetiltriptamin),
- h) Bufotenin,
- i) 3,4-metilendioksi-N-metamfetamin,
- j) Etonitazen,
- k) Asetilmetadol,
- l) Alfametadol,
- m) Klonitazen,
- n) Desomorfin,
- o) Etorfin.

q) Morfin-N-oksit, Kodein-N-oksit, Asetorfin gibi türevler ve sentetik hallusinasyon yapıcı türevler.

(5) İkinci Kategoride yer alan maddeler, tıbbi kullanımı sınırlı olan ancak yüksek bağımlılık riski taşıyan maddelerdir. Aşağıdaki maddeler ikinci kategoriye dahildir:

- a) Kokain,
- b) Metamfetamin,

- c) Fentanil,
- d) Morfin,
- e) Metadon,
- f) Oksikodon,
- g) Hidromorfon,
- h) Meperidin,
- i) Amfetamin,
- j) Dexedrin,
- k) Ritalin,
- l) Alfaprodin,
- m) Petidin,
- n) Piminodin,
- o) Levorfanol.

(6) Üçüncü Kategoride yer alan maddeler, orta düzeyde bağımlılık yapıcı etkisi olan ve belirli koşullarda tıbbi kullanımda olan maddelerdir. Aşağıdaki maddeler üçüncü kategoriye dahildir:

- a) Anabolik steroidler,
- b) Ketamin,
- c) Buprenorfin,
- d) Kodeinli Tylenol,
- e) Nalorphine,
- f) Barbiturat türevleri,
- g) Metiprylon,
- h) Phencyclidine (PCP),
- i) Liserjik asit.

(7) Dördüncü Kategoride yer alan maddeler, düşük bağımlılık riski taşıyan ancak denetim gerektiren ilaç ve maddelerdir. Aşağıdaki maddeler dördüncü kategoriye dahildir:

- a) Diazepam,
- b) Lorazepam,
- c) Alprazolam,
- d) Klonazepam,
- e) Fenobarbital,
- f) Meprobamat,
- g) Tramadol,
- h) Zolpidem,
- i) Barbital,
- j) Kloralhidrat.

(8) Beşinci Kategoride yer alan maddeler, çok düşük dozda narkotik içeren ve reçeteli ya da reçetesiz satılabilen ürünlerdir. Aşağıdaki maddeler beşinci kategoriye dahildir:

- a) Düşük dozda kodein, difenoksilat ve atropin kombinasyonları,
- b) Etilmorfin, opium içeren düşük doz preparatlar.

(9) Yukarıda belirtilen madde gruplarının veya bunların türevlerinin, izomerlerinin, tuzlarının ya da esterlerinin yasa dışı üretimi veya yasa dışı kimyasal temini amacıyla sapmaya konu olduğunun tespiti hâlinde, Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle bu maddeler istisna kapsamından çıkarılır ve denetim altına alınır.

(10) Sağlık Bakanlığı, bir maddenin istisna kapsamından çıkarılmasında şu hususları dikkate alır:

- a) Maddenin yasa dışı üretim süreçlerine yönlendirildiğine dair kanıtlar,
- b) Maddenin bileşiminden psikoaktif içeriklerin kolayca ayrıştırılıp ayrı kullanıma sunulma ihtimali,
- c) Maddenin ticaret, dağıtım veya kullanım biçiminin kamu sağlığına yönelik potansiyel tehditleri.

(11) Bu maddelere yönelik yapılan denetimlerin ardından istisna kapsamına yeniden alınma talepleri; ürünün dağıtım yöntemi, ambalaj şekli, sapma verisi ve üretici firma tarafından alınan önlemler dikkate alınarak değerlendirilecektir.

(12) Denetim dışı bırakılan ürünlerin yeniden istisna kapsamına alınmasına ilişkin işlemler, kamu güvenliği, halk sağlığı ve ilaç güvenliği ilkeleri gözetilerek düzenlenir. Bu kapsamdaki maddelerin yeniden sınıflandırılması veya mevcut düzenlemelerin güncellenmesi, Türkiye Uyuşturucu Kullanımının Önlenmesi Kurumu raporu doğrultusunda yürütülür.

Türkiye Uyuşturucu Kullanımının Önlenmesi Kurumu

MADDE 4- (1) Bu Kanunda ve ilgili diğer mevzuatta verilen görevleri yapmak, uyuşturucu ile mücadele alanında kurumlar arası eşgüdümü sağlamak, temel stratejileri belirlemek ve ulusal düzeyde eylem planlarını hazırlamak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip ve özel bütçeli Türkiye Uyuşturucu Kullanımının Önlenmesi Kurumu (Kurum) kurulmuştur.

(2) Kurumun organları, kurulları, görev ve yetkileri ile teşkilatlanmasına dair diğer hususlar kanun ile düzenlenir.

İşbirliği

MADDE 5- (1) Kurum faaliyetlerini yerine getirirken Sağlık Bakanlığı başta olmak üzere Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Yükseköğretim Kurulu ile işbirliği halinde çalışır.

(2) Kurumun faaliyetleri ile ilgili olarak, birinci fıkrada sayılan bakanlık ve kurumlardan istediği bilgi ve belgelerin, bu isteğin tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içinde verilmesi zorunludur.

Kurumun gelirleri

MADDE 6- (1) Kurumun gelirleri şunlardır.

- a) Genel bütçeden sağlanacak ödenekler,
- b) İlgili kamu kurumlarının uyuşturucu ile mücadele kapsamında ayıracağı paylar,
- c) Bağış, yardım ve sponsorluk gelirleri,
- d) Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlardan sağlanabilecek proje destekleri ve hibeler,

- e) Uyuşturucu ile mücadeleyle yönelik olarak mahkemelerce hükmedilen idari para cezalarının yüzde 10'u.

Uyuşturucu madde suçları, suçların nitelikli hâlleri ve cezaların ağırlaştırılması

MADDE 7- (1) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 188, 189 ve 190. ve 191'inci ve maddelerinde düzenlenen suçlar uyuşturucu madde suçları sayılır.

(2) Türk Ceza Kanununun 96, 106, 107, 108, 109, 116, 120, 123, 133, 134, 135, 136, 141, 155, 157, 197, 213, 214, 220, 234, 243, 244, 245, 252, 257, 278, 279, 280, 294 üncü maddelerinde düzenlenen suçların uyuşturucu madde etkisi altında işlenmesi hâlinde bu suçlar da bu Kanun kapsamında uyuşturucu madde suçu sayılır.

(3) Bu Kanun kapsamındaki uyuşturucu madde suçlarının belli bir organizasyon dâhilinde ya da toplu davranışlarla işlenmesi hâlinde bu fiillere ilişkin olarak Türk Ceza Kanununun 220 nci maddesinde belirlenen cezalar dörtte üçüne kadar artırılarak uygulanır.

(4) Bu Kanun kapsamındaki suçlara ilişkin olarak diğer kanunlara göre tayin edilecek hapis cezaları dörtte üç oranında artırılarak uygulanır. Fiilin müebbet hapis cezası gerektirmesi hâlinde ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.

(5) Bu Kanun kapsamındaki suçların bir üniversiteye veya bir okula 300 metre kadar yakın mesafede işlenmesi durumunda ilgili cezalar iki katı olarak uygulanır.

(6) Yüksek riskli kategorinde yer alan psikoaktif (uyarıcı) maddelerin 5 kiloya kadar yapılan kaçakçılığında ilk mahkumiyette en az 20 yıl ve en fazla 30 yıl, ikinci mahkumiyette en az 30 yıl en fazla 40 yıl;

Yüksek riskli kategorisinde yer alan psikoaktif (uyarıcı) maddelerin miktarı 5 kilodan fazla ise alt sınırı en az 30 yıl en fazla 40 yıl, ikinci mahkumiyette ömür boyu hapis cezası verilir.

(7) Bu suç sonucu oluşan ölüm veya ciddi bedensel yaralanma durumunda ise cezası yarı oranında artırılır.

İndirim

MADDE 8- (1) Bu Kanun kapsamındaki cezalarda iyi hal, suçun ilk kez işlenmesi ve takdiri indirim nedenleri uygulanmaz.

Yaptırım rejimine ilişkin kurallar

MADDE 9- (1) Türk Ceza Kanununun 191 inci maddesinde düzenlenen kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak suçlarında, kamu davasının ertelenmesi ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararları verilemez.

Güvenlik tedbirleri

MADDE 10- (1) Münhasıran uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak suçunu işleyenlerden haklarında daha önce uyuşturucu madde suçlarına ilişkin olarak açılmış herhangi bir soruşturma veya kovuşturma bulunmayanlar, Türk Ceza Kanununun 57 nci maddesinde düzenlenen akıl hastalarına özgü güvenlik tedbirleri rejimine tabi tutulur.

(2) Hakkında güvenlik tedbiri uygulanması kararı verilen kişi; yerleşim yerine en yakın sağlık kuruluşuna sevk edilir. Bu kişiler, talepleri halinde varsa eşi veya birinci derece kan hısımlarının yerleşim yerine yakın sağlık kuruluşuna da sevk edilebilir.

(3) Uyuşturucu ile mücadelede belirlenecek güvenlik tedbirlerine ilişkin olarak sağlık kuruluşlarının uygulayacağı yöntem ve kurallar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Uyuşturucu ile mücadelede görev alanlara yönelik koruyucu önlemler

MADDE 11- (1) Uyuşturucu ile mücadelede görev alan adli, istihbari, idari ve askeri, görevliler, kolluk görevlileri, infaz ve koruma görevlileri, uyuşturucu madde suçlularının

muhafaza edildiği ceza ve tutuklevlerinin savcılar ve müdürleri, bu suçların yargılanmasının yapıldığı ceza mahkemelerinde görev yapan hâkim ve savcılar ile bu görevlerinden ayrılmış olanlar ve suç örgütlerinin hedef alması olası kişiler ile suçların aydınlatılmasında yardımcı olanlar hakkında gerekli koruma tedbirleri kolluk makamlarınca alınır. Bu fıkra kapsamındaki kişilerden kamu görevlisi sıfatını taşıyanlar, görevlerinden ayrılmış olsalar dahi, görevlerinden kaynaklı etkenlerle kendilerine veya eş ve çocuklarına yöneltilen saldırıları savuşturmak için silah kullanmaya yetkilidirler.

(2) Bu Kanun kapsamındaki suçların yargılanmasının yapıldığı ağır ceza mahkemeleri başkan ve üyeleri ile bu mahkemelerin görev alanına giren suçları soruşturmakla ve kovuşturmakla görevli Cumhuriyet savcılarının korunma ve güvenlik talepleri ilgili makamlarca öncelikle ve ivedilikle yerine getirilir. Koruma için ihtiyaç duyulan araç ve gereçler Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca temin edilir. Bu koruma tedbirleri; talep halinde estetik cerrahi yoluyla fizyolojik görünümün değiştirilmesi dâhil, nüfus kaydı, ehliyet, evlenme cüzdanı, diploma ve benzeri belgelerin değiştirilmesi, askerlik işleminin düzenlenmesi, menkul ve gayrimenkul mal varlıklarıyla ilgili hakların, sosyal güvenlik ve diğer hakların korunması gibi hususlarda düzenleme yapılması işlemlerini kapsar. Korumaya alınmış emekli personelden, meskende korunmaları mutlak surette zorunlu bulunanlar İçişleri Bakanlığınca belirlenecek konutlardan yararlandırılır. Bu tedbirlerin uygulanmasında, İçişleri Bakanlığı ile ilgili diğer kurum ve kuruluşlar gerekli her türlü gizlilik kurallarına uymak zorundadırlar.

(3) Bu madde kapsamındaki koruyucu tedbirlere ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Eğitim ve psikososyal destek

MADDE 12- (1) Uyuşturucu bağımlılığı olan kişiler için ceza infaz kurumlarında TEMİZ (Tedavi ve Eğitimle Mücadele İçin Zemin) danışmanlığı programlarının oluşturulur.

(2) Bu program ile, madde bağımlılığı tedavisinin yalnızca tıbbi müdahaleyle değil, psikososyal destekle birlikte yürütülmesi gerekliliği dikkate alınarak, kurum içi danışmanlık hizmetlerinin sistematik hale getirilir.

(3) Program kapsamında Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından uzman personel görevlendirilir.

Cezaların kısmen ertelenmesi

MADDE 13- (1) Uyuşturucu madde kullanmak veya bulundurmaktan hüküm giyen ve alt sınırdan ceza alan kişilerin cezalarının kısmen ertelenebilir.

(2) Bu amaçla öngörülen iki yıllık erteleme süresi, denetimli serbestlik memurlarıyla düzenli görüşmeleri, uyuşturucu testlerini ve rehabilitasyon programlarına katılımı içerir.

Gönüllü tedavi

MADDE 14- (1) Uyuşturucu madde kullanımı kapsamında tedavi amacıyla sağlık kuruluşlarına gönüllü olarak başvuran ve en az bir yıl kurumda tedavi gören kişiler hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılamaz.

(2) Bu kişilere ilişkin olarak durumu öğrenen sağlık meslek mensupları ve diğer kamu görevlileri, ihlale ilişkin bir suç şüphesi oluştuğunda Cumhuriyet Başsavcılığına bildirim yapmakla yükümlüdür.

(3) Ancak, kişi başka bir şikâyet veya rahatsızlık sebebiyle sağlık kuruluşuna başvurmuş ve bu esnada maddeden kaynaklı suç işlediğine dair somut emareler bulunmuşsa, sağlık personeli durumu Savcılığa bildirmekle yükümlüdür.

Mesleki eğitim

MADDE 15- (1) Uyuşturucu madde kullanmak veya bulundurmak suçlarından mahkûm olan ve özellikle mükerrer suç işleyen ya da üst sınırdan ceza alan hükümlüler, rehabilite edici ve eğitici mekanizmalarla desteklenir.

(2) Bu doğrultuda, ilgili hükümlülerin cezalarının belirli bir bölümünü açık ceza infaz kurumlarında geçirmeleri ve bu süre zarfında Adalet Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı'nın iş birliğiyle oluşturulacak Mesleki Eğitim Merkezlerinde aktif mesleki eğitim almaları sağlanır.

MADDE 16- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Uyuşturucu madde testi

EK MADDE 4- Bu Kanun kapsamında çalıştırılacak işçi adaylarından işe alım süreçlerinde, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanıp kullanmadığını tespit amacıyla muayene ve laboratuvar analizi yaptırması istenebilir. Bu analiz ve muayene işlemleri, adayın açık rızası alınarak ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuata uygun şekilde yapılır.

Meslek gruplarının tehlike derecelerine göre ayrımlaştırılması ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 17- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 24- Uyuşturucu madde ile bağımlılık tedavilerinde etkinliği bilimsel olarak kanıtlanmış ve Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmış olan Naltrekson etken maddeli ilaçların, bireylerin tedaviye erişiminin hızlandırılması ve tedavi sürekliliğinin sağlanması amacıyla Kurum tarafından bedeli karşılanan ilaçlar listesine alınır.”

MADDE 18- 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Madde bağımlılığını özendiren yayınlar

EK MADDE 9- Bu Kanuna göre çıkarılan süreli yayınlarda veya süreli yayın niteliği taşımayan ancak kamuya açık şekilde dağıtılan veya erişime sunulan basılı yayınlarda; uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanımını alenen özendiren, meşrulaştıran veya yaygınlaştıran nitelikte içerik yayımlanması halinde, yayımlayan sorumluya 50.000 Türk lirasından 500.000 Türk lirasına kadar idarî para cezası verilir.”

MADDE 19- 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Zorunlu dersler

MADDE 33/A- İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarında sağlıklı yaşam alışkanlıkları ve bağımlılıkla mücadeleye yönelik zorunlu dersler konulur. Ayrıca tüm eğitim kademelerinde zorunlu ve aktif beden eğitimi ile sanat/el işi dersleri de müfredatta yer alır.

Bu madde kapsamındaki zorunlu derslerin sınıf, saat ve içerik bakımından planlanması Milli Eğitim Bakanlığınca yapılır.”

MADDE 20- 17/10/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(cc) Uyuşturucu ve madde bağımlılığına karşı mücadele etmek, bu konuda komisyonlar kurmak.”

MADDE 21- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Belediyeler uyuşturucu ve madde bağımlılığına karşı mücadele etmek, bu konuda komisyonlar kurmakla yükümlüdür.”

MADDE 22- 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- (1) Sağlık Bakanlığı, uyuşturucu ve madde bağımlılarının tedavi ve rehabilitasyon süreçlerini yürütmek üzere Alkol ve Uyuşturucu Madde Bağımlıları Tedavi ve Araştırma Merkezi (AMATEM) ile Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezleri (ÇEMATEM) kurar. Bu merkezlerin kurulmasında bölgenin nüfusu dikkate alınır ve sonraki yıllarda nüfus oranındaki artışa orantılı olarak bu merkezler artırılır.

(2) Söz konusu merkezlerde tedavi ve rehabilitasyon süreleri bir yıldan az olmamak üzere ideal olarak üç yıl olacak şekilde planlanır.”

Yürürlük

MADDE 23- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.